

17-ти май 2010 година

Потребители: Австрия, Белгия, Босна и Херцеговина, България, Хърватия, Кипър, Чешката република, Дания, Естония, Финландия, Франция, Бившата югославска република Македония, Германия, Гърция, Унгария, Исландия, Ирландия, Италия, Латвия, Литва, Люксембург, Малта, Черна гора, Холандия, Норвегия, Полша, Португалия, Румъния, Сърбия, Словашката република, Словения, Испания, Швеция, Швейцария, Турция, Обединеното кралство.

Наблюдатели: Албания, Украйна

Раздели:

1. UEVP – Практикуващи;
2. EASVO – Държавни служители;
3. UEVN – Хигиенисти (ДВСК);
4. EVERI – Ветеринарите в образованието, изследвания (наука) и промишленост.

FVE стратегия 2011 - 2015

"Работата е в ход"

Президент - Валтер Уиндиг

Заместник председатели - Кристоф Вухот, Лиляна Markus, Райнер Schneichel, Стивън Уеър

УВАЖАЕМИ КОЛЕГИ,

За мен е удоволствие да Ви представя, от името на Съвета на Директорите на FVE, проект на "Стратегия FVE на 2011 - 2015" под надслов "Работата е в ход".

Тя се основава на предишни стратегически документи плюс опита ни, който натрупахме през последните пет години. Тя взема под внимание и възникващите и идентифицирани нови предизвикателства за нашата професия.

Целта на тази стратегия е да консолидира постигнатия успех през последните години и да направи следващата стъпка в развитие на нашата федерация, както професионална, ефективна и отговорна организация, обслужваща своите структури (национални федерации) от страните членки, както и техните членове-ветеринарни лекари във всички дисциплини (раздели) в Европа по оптимален начин.

Бих искал да благодаря на всички Ви за ценния принос за развитието на този стратегически документ и бъдещото му прилагане в интерес на здравето и благосъстоянието на животните и хората в Европа.

1. Въведение:

След приемането на "Стратегия FVE на 2006 - 2010" преди около 5 години, може да се каже, че бе направено много и наистина много се постига. Значителни стъпки напред са направени, както по отношение на развитието на нашите позиции в няколко досиета (конкретни проблеми-б.р.), както и по отношение на получаване на внимание и подкрепа на съответните вземащи решения в изпълнителната власт в страните членки за тези позиции.

Като се вземат предвид думите на президента на FVE по това време: "... Нашето бъдеще и колективния успех зависят от репутацията и позицията на

ветеринарната професия ... . Ние трябва да гарантираме, че нашите роля и принос са известни, значими и те се разбират и оценяват ... ".

Федерацията издигна репутацията си и стана търсен и уважаван партньор в международните дискусии за здравето на животните, хуманното отношение към животните и общественото здраве. В тясно сътрудничество с нашите четири раздела (виж по-горе, б.р.) ние успяхме да укрепим и да засилим нашите позиции на международна ветеринарна мрежа, която е решаващ фактор по проблемите на здравето на животните.

Като федерация заедно с националните членове и раздели, можем да се гордеем от тези постижения, но в същото време ние трябва да признаем, че още може да се направи. Нови предизвикателства за напред и място за подобрене без съмнение има във всички области на изява на ветеринарните лекари и ние вече сме активни и готови за това.

Сега е време да се извършват промени. Вижте какво правим, какво искаме да правим, трябва да се запитаем, какви са нашите приоритети – сега и за в бъдеще?

Къде и как можем да станем по-ефективни и как по-ефикасно да реализираме нашите програми? Как можем да направим следващата стъпка в развитието на нашата федерация?

За да отговорим на тези въпроси, Съвета на директорите на FVE инициира консултации и започна процес на изясняване. Въпросникът е изпратен до организациите на страните членки на FVE и вече се проведеха три регионални срещи в Берлин, Белград и Мадрид. Това е с цел да се представят събраните документи и да са съберат резултатите от този процес на консултации.

2. Визия (цели):

Основните професионални цели на ветеринарните лекари, като индивиди (личности) и като професионалисти са: насърчаването (контрол) на здравето на животните, хуманното отношение към животните и контрола на общественото здраве, чрез прилагането на специфичните им познания за животните и процесите и свързаните с тях умения.

До голяма степен това отговаря на очакванията на собствениците на животни, както и на обществото като цяло. На ветеринарите се гледа като на добре осведомени и обучени професионалисти.

Съветите, които дават и услугите, които предлагат се очаква да бъдат представено от лично, отговорно и професионално независимо лице. (Вж. директива на ЕС 2005/36/ЕС). Въпроса с професионалната независимост на ветеринарните лекари е от изключително важност и винаги трябва да се взема под внимание в различните случаи, дори да противоречиви на интересите на животното, на клиента и на обществото. Въздействието на ветеринарната медицина на тези процеси и нивото на което е представена е без съмнение много, много по-широко, отколкото начина по който често се реализира.

На първо място е непосредственото въздействие върху самите животни. Тяхното здраве и благополучие са пряко засегнати от адекватната ветеринарна медицина. Свобода от болка, нараняване или заболяване и липсата на дискомфорт са включени в широко приетите пет свободи за хуманно отношение към животните.

Много важна е връзката между здравето на животните и здравето на хората. Животните и продуктите от животински произход, могат да бъдат източник или вектор за предаването на болести при човека.

Освен здравето на животните и хуманното отношение към тях и други проблеми свързани с животните могат да има големи социално-икономически последици не само за преките участници в процеса, но и за всеки гражданин. Големи огнища на болести по животните могат да имат трайни последици за всекидневния живот на много хора. Дори и сигурността на храните може да се превърне в опасност.

Като отговорни специалисти, ветеринарни лекари са активно ангажирани с превенцията, контрола и премахването на горепосочените проблеми. Чрез правилното

прилагане на знанията и уменията си, те допринасят за благосъстоянието на животните, хората и обществото като цяло.

Предизвикателствата на професията дават непрекъснато примери, как да се реализират отговорностите и как да се изпълняват законните очаквания на обществото по оптимален начин. Това води до адекватни резултати и е устойчива тенденция, което е добре за професионалната общност на ветеринарите.

Изключително важно е да се знае, че професионалистите ветеринарни лекари трябва да имат ясна представа за основните си компетенции и задачи. Това е важно и за прилагането на Директива 2005/36/ЕО относно признаването на професионални квалификации.

Целите трябва да бъдат ясни и прозрачни, както за това, което може да се очаква, така и за това което няма да може да се реализира и какви ограничения съществуват и биха могли да бъдат наложени.

На второ място трябва да има последователен оглед (анализ) на съществените предпоставки за изпълнението на нашите цели.

Основен елемент за изпълнението на целите е подходящо образование и непрекъснато обучение. Но има много повече фактори, които влияят на качеството на работата на отделните ветеринарен лекар и професията като цяло. Например необходима е една пълна и функционална ветеринарна инфраструктура, непрекъснато развитие на ветеринарната наука, подходяща законодателна рамка, ефективно регулиране на достъпа и упражняването на ветеринарната практика, техническите стандарти, професионални и етични кодекси на поведение, наличността и достъпността на ветеринарни лекарствени и био продукти.

Също така важно е и социалното и икономическо положение на ветеринарните лекари, както осигурители, данъкоплатци и заети лица. Обстоятелствата, които биха попречили на ветеринарните лекари, които инвестират във ветеринарната професия да печелят добри доходи, може да доведе до празноти в областта на ветеринарната мрежа и съответните последици за здравето на животните, хуманното отношение към животните и общественото здраве.

Очевидно е, че много от посочените по-горе фактори са важни за по-голямата част от ветеринарни лекари, но те трудно, ако не и невъзможно могат да бъдат реализирани от всеки от тях поотделно.

Ролята на професионалните организации като FVE с нейните държави-членки и представителните по закон организации (федерации), е да открие и подпомагане развитието на тези условия, които са от решаващо значение за упражняване на ветеринарномедицинската професия. Чрез реализацията на тези изисквания, ветеринарните лекари ще бъдат оптимално разположени и ангажирани за постигане на професионалните си цели: насърчаване (подобряване) на здравето на животните, хуманното отношение към животните и общественото здраве.

3. Мисия.

Европейските ветеринари, обединени в FVE, се стремят да осигурят и укрепят здравето на животните, хуманното отношение към животните и общественото здраве на европейско равнище.

Те имат за цел да подкрепят своите организации-членки във FVE и техните членове да изпълнят отговорности си по най-добрия начин, чрез непрекъснато оптимизиране на предварителните условия, необходими за изпълнението на тези задачи, обединени под девиза:

"Една професия – Една цел – Един глас"

4. Политическите области (аспекти).

4.1. Едно (единно) здраве.

Здравето на животните и здравето на хората, са тясно свързани помежду си. Оценките сочат, че 60% от всички инфекциозни болести по животните могат да

причиняват болести и при хората и че 75% от възникващите заболявания в хората произхождат от животни. Животни и продукти от животински произход могат да са пряк източник на инфекции, те могат също така да действат просто, като вектор (преносител) за инфекциозни болести. В интерес на здравето, хуманното отношение към животните и общественото здраве е превенцията и контрола на болестите по животните, което е основна грижа на ветеринарната професия.

FVE ще продължи да се стреми да поддържа позицията ветеринарния лекар да е централна фигура в процеса на предотвратяване и контрол на болестите по животните и въпросите свързани с общественото здраве и контрола по безопасност на храните.

Нашите отговорности могат да бъдат изпълнени, когато се допълват от съответните умения, мандати (правомощия), стандарти (нормативна регламентация) и инструменти. FVE ще продължи да работи за да гарантира и когато е необходимо да засили това.

В предстоящите дискусии относно модернизирването на контрола при инспекцията на месо, позицията на FVE ще се основава на адекватна защита на общественото здраве, научно обосновани, анализ на риска и пропорционални и практически мерки за управление на риска, които могат да бъдат приложени и изпълнени на практика.

FVE е силно ангажирана в разработването на т.н. "Здравна политика за животните в Общността (ЕС – б.р.)." FVE внимателно следи и участва в разработването на нови политики на Общността в областта на правната регламентация, които касаят здравето на животните. FVE ще постави допълнителен акцент върху развитие на селскостопански системи, които са устойчиви и съвместими с тяхната среда.

Ще бъде насърчавана система за редовни посещения от ветеринарни лекари във ферми, за осъществяване на постоянен мониторинг с цел постигане на реална (коректна) оценка и съвети към фермерите относно здравето на животните.

Що се отнася до ветеринарните лекарствени продукти, FVE ще се стреми да стимулира поддържането на широка гама от лекарства и био продукти, които да са достъпни и ще настоява за изключителното право на ветеринарен лекар да ги предписва. Ще бъде стимулирана и насърчавана отговорността и контрола на употребата на тези лекарствени продукти за да са достъпни и за да запазят ефективността си при употреба им при животни.

4.2. Здравето на животните.

FVE много подкрепя мотото на политиката на Общността за здравето на животните: **"По добре превенция, отколкото лечение"**.

Ваксинацията и подобряване на биосигурността на животните, са важни инструменти за спиране на разпространението на трансмисивни (заразни) болести.

В допълнение към това, трябва да се обърне внимание на насърчаването на иновациите и разработването на нови, устойчиви начини за поддържане на добро здраве на животните.

Основни елементи за наблюдение, надзор и осигуряване на здраве на животните са добре организирани ветеринарни служби, където в тясно сътрудничество работят подходящо обучени, публични (официални) и частни ветеринарни лекари - партньори.

FVE прецени, че съществуващата схемата за посещение (контрол) на стопанство (ферма), както вече е разработена и приложена в някои Европейски страни, представлява добър инструмент за ефективност и укрепване на ветеринарните служби.

Водени от възможните последици за общественото здраве и за международната търговия, здравната политика до голяма степен е насочена към опазване на животните от заразни болести. Други заболявания като тези, които са свързани с начина по който се отглеждат животни получават по-малко внимание.

Независимо от това проблеми, болести като куцота, травми, храносмилателни нарушения и др имат отрицателни последици за животните и техните собственици. Те могат да имат отрицателен ефект при производството на храните, които с оглед на нарастващото население в Европа и Света се превръщат във все по-голям проблем.

FVE ще се стреми да се формира повишено обществено внимание и за двете категории на здравните въпроси.

4.3. Хуманно отношение към животните.

FVE приветства мерки, които са ориентирани към настоящите промени за по-положителен подход на хуманното отношение към животните и включването на повече категории животни в тези промени. Фокусирането е върху реалните последици за здравето и комфорта на животното, което е по-ефективно, отколкото само ако гледаш косвените технически критерии и параметри.

FVE се концентрира все повече върху решаването или предотвратяването на отделни въпроси, като има за цел да се търси цялостен подход при отглеждането на продуктивни животни, както и на животни компаньони.

В този контекст внимание ще се обърне на устойчивостта на параметрите (нормативно установените – б.р.) при които се отглеждат животни, за да се опита да се даде правото на всички животни в Европа да се възползват от максимата, че **"живота си струва да се живее"**.

На ниво стопанство, система за редовни посещения на ветеринари във фермите ще допринесе за бързото откриване на възникващите проблеми в благосъстоянието и здравето на животните. FVE ще работи за определянето на ролята и отговорностите на съответните ветеринарни лекари и собствениците на животни в този процес.

FVE ще подкрепи някои специфични точки, относно създаването на Европейски Референтен център за хуманно отношение към животните, с цел по-добро прилагане на съществуващото законодателство, по-специално в областта на транспортирането на животните, обучение на ветеринарни лекари по хуманното отношение към животните и координиран подход за контрол популациите на бездомните кучета в страните членки на ЕС и съседните страни.

4.4. Обществено здраве и безопасност на храните.

В допълнение към параграф 4.1. "Едно здраве", FVE ще продължи да настоява и да подчертава, че ветеринарната медицина е професия, която има пряко и значително въздействие върху общественото здраве.

Комуникацията с институции и агенции на ЕС, като ЕОБХ и ЕСДС, както и с международни организации като МБЕ, ФАО и СЗО, ще бъдат запазени и по възможност разширени.

В допълнение към постоянно вниманието за намаляване на "класическата" хранителна инфекция, като кампилобактериоза и салмонелоза, FVE ще работи за идентифициране на възникващи нови заболявания причинени от нарушения (липсата на ветеринарен контрол – б.р.) в хранителната верига – от "фермата до масата". За тази цел контактите ни с ветеринарните организации в съседните страни (дори да не са членове на FVE) ще бъдат засилени.

4.5. Ветеринарното образование.

Познаването на методите на диагностика на болестите по животните и хуманното отношение към тях, както и проблемите и наблюдението на последствията от тях за други животни и хора е едно от основните умения на всеки ветеринарен лекар.

Познаване на нормата, на сравнителната физиология и патофизиология, на всички животински видове, трябва да лежи в основата на широко, научно обосновани методи за всяка ветеринарна квалификация.

FVE, самостоятелно и чрез партньорството си с EAEVE, ще продължи да се стреми да има оптимално ниво на ветеринарното образование във всички

ветеринарните училища в Европа. Плана за обучение, трябва да включва най-малко поне 5 години обучение на ветеринарни лекари по всички съществени въпроси, в резултат на което в края на обучението се достига до ниво, което ще даде възможност на ново завършилите да изпълняват задоволително стартовите позиции в различните области на приложение на ветеринарната професия.

Всички ветеринарни училища и учебните програми трябва да бъдат оценени и акредитирани на редовни интервали от време от независим акредитиращ орган, който да е с еднакви критерий за страните членки на ЕС, съответно и на FVE, което да гарантира сравнимо по качество образование.

В допълнение към завършилите обучение по ветеринарна медицина, FVE ще популяризира концепцията за обучение продължаващо през целия живот и непрекъснато усъвършенстване на професионалното им развитие.

Всеки ветеринарен лекар е длъжен да разширява своите професионални знания и умения, докато работи активно.

4.6. Етика.

Качеството на ветеринарните служби на страните членки не зависи само от качеството на научните и техническите постижения на ветеринарните лекари, но и от качеството на морала и етиката, които спазват при практикуването на професията.

За FVE, като федерация, както и за страните членки и членовете на техните национални федерации е важно всички да имат равни възможности и решенията, които се вземат да са правно и морално аргументирани, да са балансираны и в интерес на всички, които са заинтересовани (които засяга).

Затова FVE ще насърчава използването на нейните документи и аргументи за унифициране на Ветеринарен кодекс за поведение на ветеринарните лекари и Ветеринарен закон в страните членки.

В тази насока по решение на Съвета на директорите на FVE наскоро е създадена Работната група (д-р Дамян Илиев е член на работната група, като представител на СВЛБ от България – б.р.), която ще има важна роля в създаването и прилагане на ветеринарните стандарти (нормативни регламенти – б.р.) в страните членки, осигуряване на сравнимост в качеството на ветеринарните служби, като всичко това е в полза на пациентите и клиентите. Предлага се възможност за международен обмен на информация чрез FVE, когато тези стандарти не са спазени.

4.7. Законодателство.

Необходимо е както на национално, така и на международно равнище, да има ясни правила и норми за предотвратяване разпространението на болести, контрол на здравето на животните и хуманното отношение към тях, както и към въпросите, които са свързани с тях в областта на общественото здраве.

Интересите на животните, на физическите лица и на нашите общества трябва да бъдат разгледани по начин, който осигурява балансиране и най-добро решение.

Доброто управление на процесите и законодателството са гръбнакът за създаването на правила и са гаранция за доброто функциониране на ветеринарните служби.

Въпреки това, както в някои национални, така и в законодателството на ЕС, специфичните задачи и отговорности на ветеринарни лекари са представени без ясно определяне на това кои са ветеринарни лекари и каква е правната рамка на задълженията и правата им.

Когато е необходимо ръководните органи на FVE и Работната група ще стимулират създаването на цялостни системи за регулиране на професията, които обхващат всички важни аспекти, каквито са: отговорностите и мандата (правомощията), лицензиране и достъп до упражняване на професията, поддържане на актуален регистър, достъпен за заинтересованите страни (Интернет), нормите за упражняване на професията и правилата за дисциплината и дисциплинарната отговорност, както и други Регламенти (нормативни документи – б.р.) на помощните

професии, които са свързани с ветеринарната професия и трябва да бъдат включени в тези системи.

4.8. Изграждане на капацитет.

В зависимост от ситуацията в местните ветеринарни федерации, FVE ще подкрепя своите организации - членки в изграждането и функционирането професионалните организации, асоциации, както сдружения и като регулаторни органи.

Доброто сътрудничество на FVE с Европейската Комисията (ГД "Разширяване" TAIEX) ще бъде продължено. Сътрудничеството между публичните и частните партньори в страните-членки ще бъдат стимулирани.

4.9. Околна среда.

FVE допълнително ще проучи къде и как ефектът от нашата дейност върху околната среда в негативния му аспект (като вредно въздействие – б.р.) може да се сведе до минимум.

Отговорно използване на лекарства и биопродуктите (вж. точка 4.2) и как трябва да се елиминират тези с изтекъл срок на годност, също ще бъдат част от тази политика.

4.10 Информационна политика.

FVE ще продължи да съобщава за своите дейности и становища, вътре във федерацията и извън нея. Съдържанието на използваните от FVE Уебсайтове, FVE – Новини и Информационен бюлетин ще бъдат непрекъснато обновявани, оценявани и доколкото е възможно ще се подобряват.

FVE ще подобри и съсредоточи комуникацията с професията, чрез федерациите на страните - членки, които ще координират изпращането на нашите послания чрез вътрешни информационни мрежи и Уебсайтове, чрез които те ще достигат до отделните ветеринарни лекари и националните компетентни органи.

5. Структура на FVE .

FVE ще проучи и оцени вътрешната и международната си организационна структура и ако е необходимо Съвета на директорите ще разработи планове за да се изясни или да промени настоящата структура на федерацията.

Тези планове ще бъдат представени на Общото Събрание, което ще се състои през м.юни 2010г. в Брюксел.

Край!

.....
FVE се надява, че с представената стратегия "Работата е в ход", изпраща важни послания и предоставя полезна информация, която е повод за размисъл и коментар.

Моля посетете нашата електронна страница за да научите повече. Изпращайте Ваши мнения и коментари по електронната поща.

.....

(Превод и адаптация – д-р Л.Антов – зам.председател на СВЛБ)